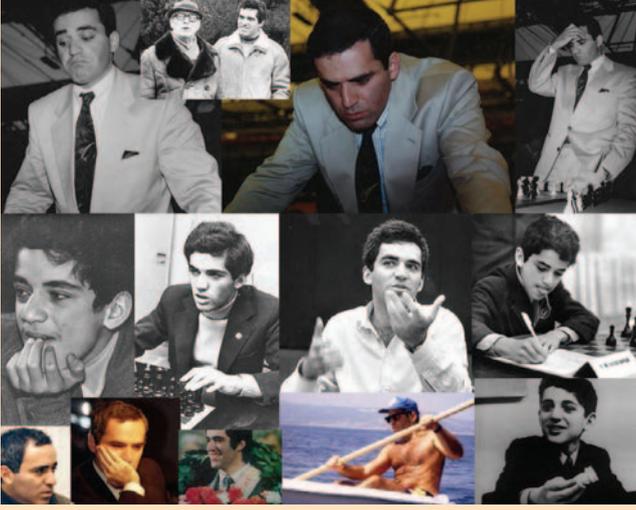

Satranç

A y b a r K a r a ç a y

Kasparov'dan Veda

Garry Kasparov, Linares'te kupayı kazandıktan sonra şok edici bir açıklama ile profesyonel satranç bıraktığını ve artık turnuvalara katılmayacağını açıkladı. Kasparov'un satranç oynamaması bir kartalın artık uçmaması veya bir yunusun yüzmemesi kadar anormal. Gazza artık sadece dostça yıldırım partileri oynayacak ve Linares'e şeref konuğu olarak gelip turnuvaya katılmayacak; inanmak zor... Her şeyin bir sonu vardır ama ölene kadar turnuva satrancını bırakmayan büyükustalarla kıyasladığınızda 41 yaşındaki Kasparov daha çocuk! Gazza'nın satranç arenasından çekilmesi, Pele'nin futbolu bırakması kadar hüznünlü. Futbol programlarında ahkam kesen yorumcularımızdan biri Avrupa'da futbol oynamanın ne kadar zor olduğunu anlatmak için Pele'nin bile Avrupa'da oynamadığını söylemişti. Ama değerli yorumcumuzun bilmediği bir sebebi vardı bunun. Küçük Edson Arantes do Nascimento'ya bir domuzun adını takmıştı mahallesindeki çocuklar ve nefret ettiği bu takma ismi, yani "Pele" gün gelecek dünyada en sevilen isim olacaktı. Öyle ki iki Afrika ülkesi sadece Pele'yi seyredebilmek için aralarındaki savaşı bitirmiş veya bir stadı dolusu insan Pele'ye kırmızı kart göstermeye cüret eden hakemi öylesine protesto etmişlerdi ki sonunda hakem sahadan atılmış ve özür dilenerek Pele tekrar sahaya davet edilmişti. Benzeri sayısız olayın kahramanının Avrupa'da oynaması kaçınılmazdı. Ama Brezilya Hükümeti Pele'yi milli servet ilan eden özel bir kanun çıkardı ve yurtdışında bir kulüpte oynamasını yasakladı. Pele ancak jübilesini yaptıktan sonra ABD'ne giderek New York Cosmos Kulübü'nde oynayabilmişti. Jübilesini yapan ihtiyar(!) Pele sahalara geri döndüğünde o güne kadar bir sporcumun aldığı en yüksek ücreti almıştı Cosmos'tan. Kasparov, yüksek bir ödül teklif edilirse unvan maçı oynar veya turnuvalarda boy gösterir mi? Zaman gösterecek. Alekhine unvan maçında devirdiği şampiyon Capablanca'ya rövanş maçı için hiç fırsat tanımamış ama sonrasında da turnuvalarda Capa'ya üstünlük sağlayamamıştı. Capablanca satranççı tam olarak bırakmadı ama ilgisini yavaş yavaş kaybetti. Efsanevi Botvinnik unvanını Smyslov'a kaybetti ama rövanş maçını kazanarak tekrar şampiyon oldu. Sonra Tal'e kaybetti ama rövanşı alarak yine şampiyon oldu. Petrosian'a kaybettiğinde rövanş maçı için şans tanınamayınca satranççı bıraktı. Kasparov 2000 yılında Londra'da Kramnik'e kaybettiği unvan maçından bu yana rövanş için şans bulamadı. FIDE birleşme planıyla Gazza'yı bir süre oyaladı. Ama ispat edebileceği fazla şey de kalmamıştı: açık ara Rusya Süper Şampiyonu sonra Linares zaferi ve ELO sıralamasında alışageldik zirve. Peki satranca dönmezse? Satranç kitapları yazmaya devam edecek ama en önemlisi siyasete soyunuyor. Gerçi bazı çelişkiler barındırıyor: bir taraftan Ermeni ve Yahudi kökenine bağlayarak üstün bir melez olmasıyla övünüp neredeyse ırkçılığa yaklaşıırken, diğer taraftan Putin'i faşist bir diktatör olmakla suçluyor. Şu anda pek etkili olduğu söylenemez de

gelecekte Rus siyasetinde nasıl bir ağırlık edinebilir bilinmez, ama taş yurde ağırdır. Sivri dilli ve kibirli Gazza, kariyeri boyunca epey düşman edindi ama hiçbiri de onun büyüklüğünü yadsıyamaz. Profesyonel kariyerinin son oyununda Linares'teki tek yenilgisini son ayların formda oyuncusu Topalov'dan aldı ve eş puanla bitirdiler. Çift türlü döner turnuvalarda alışageldik Sonneborn-Berger sistemi kullanılsa kupa Topalov'un olacaktı. Ama galibiyet sayıları da eşit olduğundan siyahla en çok kazanan Kasparov'un kupayı alacağı son tur oynanmadan belli olmuştu. FIDE dünya şampiyonu Rüstem Kasımcınov ise Anand, Leko ve Adams'ın ardında son sırayı Vallejo Pons ile paylaşabildi. www.ajedreznelinares.com/XXII_ciudad_linares.htm

Kasımcınov,R - Kasparov,G [D48] 2005 Linares 1.d4 d5 2.c4 c6 3.Ac3 Af6 4.e3 e6 5.Af3 Abd7 6.Fd3 d4 7.Fc4 b5 8.Fd3 Fb7 9.0-0 a6 10.e4 c5 11.d5 Vc7 12.de6 fe6 13.Fc2 c4 14.Ad4 [14.Ag5 Ac5 15.Ve2 Fd6 16.f4 e5] 14...Ac5 15.Fe3 e5 [15...0-0-0 16.Ve2 A] 16...Fd6 17.Acb5 (17.f4 Fe7 18.b4) 17...Fh2 18.Sh1 ab5 19.Ab5 Ve5 (19...Vb6 20.Vc4) 20.f4; B) 16...e5] 16.Af3 [16.Af5 Kd8 17.Vf3 Fd6 18.Kad1 0-0] 16...Fe7 17.Ag5 0-0IN 18.Fc5 Fc5 19.Ae6 Vb6 20.Af8 Kf8 21.Ad5 [21.Ve2 Ve6 A] 22.h3 Vf7 23.g3 (23.Ad1 Vg6; 23.Ve1 Fd4; 23.Sh2 Ah5; 23.Vf3 Ve8) 23...b4; B) 22.Kae1 22...Ag4 (22...Fd4) 23.Ad1 Fb4 24.Ac3 Fc5 25.Ad1 Fb4 26.Ac3 Fc5; 21.a4 Ff2 (21...b4 22.a5 Ve6 23.Ad5 Ad5 24.ed5 Fd5 25.Vh5 g6 26.Ve2 Fd4) 22.Sh1 (22.Kf2 Ag4) 22...b4 A) 23.a5 Vc5 A1) 24.Aa4 Ve3 25.Vf3 Ad5 26.Vd1 Af4 27.Ab6 b3 28.Fb1 Ae2 29.Vd6 (29.Ac4 Ag3 30.hg3 Vh6) 29...Vg5 30.Ve6 Sh8 31.Vh3 Fc5 (31...Kf6) 32.g3 Kf6 33.Kd1 Ve3; A2) 24.Ve2 24...Fd4 25.Ad1 Fc8; B) 23.Ve2 bc3 24.bc3 Fh4 25.Vc4 Sh8 26.Kab1 Vc6 27.Vc6 Fc6 28.Kb6; C) 23.Ad5] 21...Fd5 22.ed5 Ff2 23.Sh1 [23.Kf2?? Ag4] 23...e4 24.Ve2 e3 25.Kf1 [25.Ff5 Vd6 (25...Ad5 26.Kf2 g6 27.g4) 26.Fe6 Sh8 27.a4 h6 28.ab5 ab5 29.Vf3 Ah7 30.Vg4 Ag5; 25.Kad1 Vd6 A) 26.g3 g6 27.b3 Ah5 28.Vg4 e2!! (28...Ag3 29.hg3 e2 30.Ve6 Ve6 31.de6 e1V 32.Kf1 Fg3 33.Sg2) 29.Ve2 Ag3 30.hg3 Vg3 31.Ve6 Sg7 32.bc4 bc4 33.Kde1 Kf4 34.Ve7 Sh6 35.Kf2 Kf2 36.Ve3 Ve3 37.Ke3 Ke2; B) 26.Ff5 26...Sh8 (26...Vf4) B1) 27.g3 g6 B1a) 28.Fh3 Ae4 29.Vc2 (29.a3 Vg3) 29...Ve5 30.Fg4 h5 31.Fh3 Ag3 (31...e2) 32.hg3 Vg3 33.Fe6 Kf4; B1b) 28.Fe6 28...Ae4 29.Vg4 Ve5 30.Sg2 Kf6 31.Kc1 h5 32.Vh4 e2 33.Kh1 Fe3; B2) 27.Fe6 27...Ae4 28.a4 (28.Kd4 Kf4) 28...Kf6] 25...Vd6 26.a4 [26.Ff5 Ve5 27.Fe6 Sh8 28.Kf1 Ae4 29.Kad1 Kf6] 26...g6 27.ab5 ab5 28.g3 Ah5 29.Vg4 Fg3!! 30.hg3 Ag3 31.Sg2 [31.Sg1 e2 32.Kdc1 (32.Ve6 Ve6 33.de6 ed1V 34.Fd1 Sg7) 32...Vc5 33.Sg2 Vf2 34.Sh3 Ah5] 31...Kf2 32.Sh3 Af5 33.Kh1 h5 34.Vg6 Vg6 35.Khg1 Vg1 36.Kg1 S7] 0-1

Haznedaroğlu,K - Sveshnikov,E [B32] Aeroflot 2005 Moskova 1.e4 c5 2.Af3 Ac6 3.d4 cd4 4.Ad4 e5 5.Ab5 d6 6.A1c3 a6 7.Aa3 b5 [7... Fe7 8.Ac4 b5 9.Ae3 Af6 10.Fd3 0-0 11.0-0 Fe6N 12.a4 b4 13.Acd5 Ad7 14.c3 bc3 15.bc3 Aa5 16.Fa3 Ab7 17.Fc2 Abc5 18.Kb1 a5 19.Ve2 Fg5 20.Kfd1 Fe3 21.Ve3 Kc8 22.Kb5 Ke8 1/2 Haznedaroğlu,K - Cherniaev,A 2005 Aeroflot Moskova] 8.Ad5 Kb8 9.c4 b4 10.Ac2 Fe7 11.g3 Af6 12.Fg2 0-0 13.0-0 a5 14.b3 [RR 14.Sh1 Ad7 15.f4 ef4 16.gf4 Ac5 17.Fe3 f5 18.e5 Ae4 19.Ae7 Ae7 20.ed6 Ad6 21.Fc5 Kf6 22.Vd4 Fb7 23.Kad1 Fg2 24.Sg2 Kg6 25.Sf3 b3 26.Ae3 ba2 27.Kg1 Aec8 28.b4 ab4 Lanka,Z-Schmittdei,E/Avusturya 2002/EXT 2002/ 1/2 (42)] 14...Vd7N [RR 14...Sh8 15.Vd2 Ae8 16.Fb2 Fg5 17.f4 Fh6 18.Ace3 ef4 19.gf4 Ae7 20.Kad1 f5 21.Ae7 Ve7 22.e5 Ff4 23.Kf4 de5 24.Kf1 e4 25.Vd8 Va7 26.Fd4 Vb7 27.Vd5 Vd5 28.Ad5 1-0 Balogh,C/Horvath,P/Budapeşte 2003/CBM 096 ext (28)] 15.Fb2 Fd8 16.Vd3 Va7 17.Sh1 Ad5 18.ed5 Ae7 19.f4 Ff5 20.Vd2 f6 21.fe5 fe5 22.g4! Fg6 [22...Fg4 23.Kf8 Sf8 24.Ac3 Fh5 25.Kf1 Sg8 26.Fh3] 23.Kf8 Sf8 24.Kf1 Sg8 25.Ac3 Fb6 26.Af5 Ff5 27.gf5 Fe3 28.Ve2 Kf8 29.f6 Kf6 30.Kf6 gf6 31.Vg4 Sf8 32.Ve6 Fg5 33.h4 Fh4 34.Fc1 Vf2 35.Fh6 Se8 36.Vd6 Fg3 37.Vb8 S7 38.Vf8 Sg6 39.Vg7 Sh5 [39...Sf5 40.Vh7 Sg4 (40...Ag6 41.Vd7) 41.Fh3!! Sh3 (41...Sf3 42.Vd3) 42.Fe3] 40.Fd2 Vd2? [40...Ff4 41.Vh7 (41.Vf6 Ag6) 41...Sg5 42.Ff4 Vf4 43.Ve7 Vc1 44.Sh2 Vf4 45.Sg1 Vd4=] 41.Ff3 1-0 [Haznedaroğlu]

